. ദ്വിതീയഃ സർഗഃ..

പാർവത്യുവാച
ധന്യാസ്മ്യനുഗൃഹീതാസ്മി കൃതാർഥാസ്മി ജഗത്പ്രഭോ .
വിച്ഛിന്നോ മേ്ഽതിസന്ദേഹഗ്രന്ഥിർഭവദനുഗ്രഹാത് .. 1..

ത്വന്മുഖാദ്ഗലിതം രാമതത്ത്വാമൃതരസായനം .
പിബന്ത്യാ മേ മനോ ദേവ ന തൃപ്യതി ഭവാപഹം .. 2..

ശ്രീരാമസ്യ കഥാ ത്വത്തഃ ശ്രുതാ സങ്ക്ഷേപതോ മയാ .
ഇദാനീം ശ്രോതുമിച്ഛാമി വിസ്തരേണ സ്ഫുടാക്ഷരം .. 3..

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച
ശൃണു ദേവി പ്രവക്ഷ്യാമി ഗുഹ്യാദ്ഗുഹ്യതരം മഹത് .
അധ്യാത്മരാമചരിതം രാമേണോക്തം പുരാ മമ .. 4 .
തദദ്യ കഥയിഷ്യാമി ശൃണു താപത്രയാപഹം .
യച്ഛ്രുത്വാ മുച്യതേ ജന്തുരജ്ഞാനോത്ഥമഹാഭയാത് .
പ്രാപ്നോതി പരമാമൃദ്ധിം ദീർഘായുഃ പുത്രസന്തതിം .. 5..

ഭൂമിർഭാരേണ മഗ്നാ ദശവദനമുഖാശേഷരക്ഷോഗണാനാം
ധൃത്വാ ഗോരൂപമാദൗ ദിവിജമുനിജനൈഃ സാകമബ്ജാസനസ്യ .
ഗത്വാ ലോകം രുദന്തീ വ്യസനമുപഗതം ബ്രഹ്മണേ പ്രാഹ സർവം
ബ്രഹ്മാ ധ്യാത്വാ മുഹൂർതം സകലമപി ഹൃദാവേദശേഷാത്മകത്വാത് .. 6..

തസ്മാത്ക്ഷീരസമുദ്രതീരമഗമദ് ബ്രഹ്മാഥ ദേവൈർവൃതോ
ദേവ്യാ ചാഖിലലോകഹൃത്സ്ഥമജരം സർവജ്ഞമീശം ഹരിം .
അസ്തൗഷീച്ഛ്രുതിസിദ്ധനിർമലപദൈഃ സ്തോത്രൈഃ പുരാണോദ്ഭവൈഃ
ഭക്ത്യാ ഗദ്ഗദയാ ഗിരാതിവിമലൈരാനന്ദബാഷ്പൈർവൃതഃ .. 7..

തതഃ സ്ഫുരത്സഹസ്രാംശുസഹസ്രസദൃശപ്രഭഃ .
ആവിരാസീദ്ധരിഃ പ്രാച്യാം ദിശാം വ്യപനയൻസ്തമഃ .. 8..

കഥഞ്ചിദ്ദൃഷ്ടവാൻ ബ്രഹ്മാ ദുർദർശമകൃതാത്മനാം .
ഇന്ദ്രനീലപ്രതീകാശം സ്മിതാസ്യം പദ്മലോചനം .. 9..

കിരീടഹാരകേയൂരകുണ്ഡലൈഃ കടകാദിഭിഃ .
വിഭ്രാജമാനം ശ്രീവത്സകൗസ്തുഭപ്രഭയാന്വിതം .. 10..

സ്തുവദ്ഭിഃ സനകാദ്യൈശ്ച പാർഷദൈഃ പരിവേഷ്ടിതം .
ശംഖചക്രഗദാപദ്മവനമാലാവിരാജിതം .. 11..

സ്വർണയജ്ഞോപവീതേന സ്വർണവർണാംബരേണ ച .
ശ്രിയാ ഭൂമ്യാ ച സഹിതം ഗരുഡോപരി സംസ്ഥിതം .. 12..

ഹർഷഗദ്ഗദയാ വാചാ സ്തോതും സമുപചക്രമേ .. 13..

ബ്രഹ്മോവാച
നതോഽസ്മി തേ പദം ദേവ പ്രാണബുദ്ധീന്ദ്രിയാത്മഭിഃ .
യച്ചിന്ത്യതേ കർമപാശാദ്ധൃദി നിത്യം മുമുക്ഷുഭിഃ .. 14..

മായയാ ഗുണമയ്യാ ത്വം സൃജസ്യവസി ലുമ്പസി .
ജഗത്തേന ന തേ ലേപ ആനന്ദാനുഭവാത്മനഃ .. 15..

തഥാ ശുദ്ധിർന ദുഷ്ടാനാം ദാനാധ്യയനകർമഭിഃ .
ശുദ്ധാത്മതാ തേ യശസി സദാ ഭക്തിമതാം യഥാ .. 16..

അതസ്തവാംഘ്രിർമേ ദൃഷ്ടശ്ചിത്തദോഷാപനുത്തയേ .
സദ്യോഽന്തർഹൃദയേ നിത്യം മുനിഭിഃ സാത്വതൈർവൃതഃ .. 17..

ബ്രഹ്മാദ്യൈഃ സ്വാർഥസിദ്ധ്യർഥമസ്മാഭിഃ പൂർവസേവിതഃ .
അപരോക്ഷാനുഭൂത്യർഥം ജ്ഞാനിഭിർഹൃദി ഭാവിതഃ .. 18..

തവാംഘ്രിപൂജാനിർമാല്യതുലസീമാലയാ വിഭോ .
സ്പർധതേ വക്ഷസി പദം ലബ്ധ്വാപി ശ്രീഃ സപത്നിവത് .. 19..

അതസ്ത്വത്പാദഭക്തേഷു തവ ഭക്തിഃ ശ്രിയോഽധികാ .
ഭക്തിമേവാഭിവാഞ്ഛന്തി ത്വദ്ഭക്താഃ സാരവേദിനഃ .. 20..

അതസ്ത്വത്പാദകമലേ ഭക്തിരേവ സദാസ്തു മേ .
സംസാരാഽഽമയതപ്താനാം ഭേഷജം ഭക്തിരേവ തേ .. 21..

ഇതി ബ്രുവന്തം ബ്രഹ്മാണം ബഭാഷേ ഭഗവാൻ ഹരിഃ .
കിം കരോമീതി തം വേധാഃ പ്രത്യുവാചാതിഹർഷിതഃ .. 22..

ഭഗവൻ രാവണോ നാമ പൗലസ്ത്യതനയോ മഹാൻ .
രാക്ഷസാനാമധിപതിർമദ്ദത്തവരദർപിതഃ .. 23..

ത്രിലോകീം ലോകപാലാൻശ്ച ബാധതേ വിശ്വബാധകഃ .
മാനുഷേണ മൃതിസ്തസ്യ മയാ കല്യാണ കല്പിതാ .. 24..

അതസ്ത്വം മാനുഷോ ഭൂത്വാ ജഹി ദേവരിപും പ്രഭോ .. 25..

ശ്രീഭഗവാനുവാച
കശ്യപസ്യ വരോ ദത്തസ്തപസാ തോഷിതേന മേ .

യാചിതഃ പുത്രഭാവായ തഥേത്യംഗീകൃതം മയാ .
സ ഇദാനീം ദശരഥോ ഭൂത്വാ തിഷ്ഠതി ഭൂതലേ .. 26..

തസ്യാഹം പുത്രതാമേത്യ കൗസല്യായാം ശുഭേ ദിനേ .
ചതുർധാഽഽത്മാനമേവാഹം സൃജാമീതരയോഃ പൃഥക് .. 27..

യോഗമായാപി സീതേതി ജനകസ്യ ഗൃഹേ തദാ .
ഉത്പത്സ്യതേ തയാ സാർധം സർവം സമ്പാദയാമ്യഹം .
ഇത്യുക്ത്വാന്തർദധേ വിഷ്ണുർബ്രഹ്മാ ദേവാനഥാബ്രവീത് .. 28..

ബ്രഹ്മോവാച
വിഷ്ണുർമാനുഷരൂപേണ ഭവിഷ്യതി രഘോഃ കുലേ .. 29..

യൂയം സൃജധ്വം സർവേഽപി വാനരേഷ്വംശസംഭവാൻ .
വിഷ്ണോഃ സഹായം കുരുത യാവത്സ്ഥാസ്യതി ഭൂതലേ .. 30..

ഇതി ദേവാൻ സമാദിശ്യ സമാശ്വാസ്യ ച മേദിനീം .
യയൗ ബ്രഹ്മാ സ്വഭവനം വിജ്വരഃ സുഖമാസ്ഥിതഃ .. 31..

ദേവാശ്ച സർവേ ഹരിരൂപധാരിണഃ
സ്ഥിതാഃ സഹായാർഥമിതസ്തതോ ഹരേഃ .
മഹാബലാഃ പർവതവൃക്ഷയോധിനഃ
പ്രതീക്ഷമാണാ ഭഗവന്തമീശ്വരം .. 32..

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ
ബാലകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ സർഗഃ .. 2..